

**CUMHURİYET'İN İNŞA SÜRECİNDE MİLLİ TARİH ŞUURU
OLUŞTURMA ÇABALARI**

**NATIONAL HISTORY AWARENESS CREATION EFFORTS
in the REPUBLIC of ENTERPRISE PROCESS**

Selçuk DUMAN¹

Özet

20. yüzyılın başlarından itibaren, Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanı içerisinde artık büyük oranda Türkler kalmıştır. Devleti yönetenler de, bu yeni duruma uygun politikalar geliştirmeye başlamışlardır; Yani milliyet temelli yeni bir anlayış ortaya konularak, bunun alt yapısı hazırlanmaya çalışılmıştır. Ancak bu çalışmalar savaş ortamının da etkisi ile yeterince olgunlaştırılmamış ve toplumda gerekli karşılığı bulamamıştır. Milli mücadele ile birlikte, Mustafa Kemal Atatürk, Türk Milleti'ne dayalı üniter bir devlet kuracağını çeşitli toplantılarda dile getirmiş ve Cumhuriyetin ilan edilmesiyle bu çerçevede çalışmalara başlanmıştır. Çok yönlü bir inkılâp hareketi ile başlayan çalışmalardan en önemlisi; milli tarih yazımı ve milli tarih şuur oluşturma çabasıdır. Atatürk şunu iyi biliyordu ki, üniter bir ulus devletin yaşayabilmesi için öncelikle milli tarih şuuruna sahip bir toplumun inşa edilmesi gerekmektedir. Bunun için yapılması gereken çok şey vardı. Bu çalışmamızda; Atatürk'ün ortaya koyduğu bu çalışmalarını daha çok onun sözlerini ve uygulamalarını esas alarak aktaracağız.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Milli Tarih, Milli Şuur, Cumhuriyet, Türk Milleti

¹ Prof. Dr., Giresun Üniversitesi İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü
selcuk.duman58@gmail.com

Abstract

Since the beginning of the 20th century , mostly Turkish nation had stayed under the control of Ottman Empire. Hence the State Governors started to improve appropriate policies according to this new situation. In other words, a new approach based on nationality was put forward and the basis of this approach was worked to be arranged. But these works could not be matured because of the effect of the war and could not find the necessary response in the society. Mustafa Kemal Atatürk spoke out that he would found a unitary state based on Turkish nation together with national struggle in various conventions and the works started with the declaration of Republic. The most important ones of these works starting with various revolutions are the writing of national history and the struggle of constuction of national conciousness. Atatürk knew very well that preciously , it was necessary to construct a community having national conciousness in order to keep a unitary state alive. There were lots of things to be done. In our study, we are going to inform about these works that Atatürk put forward mostly based on his utterances.

Key Words: Atatürk, Natioank History, National Conciousness, Republic, Turkish Nation

Giriş

Türk Milleti, tarihin ilk dönemlerinden itibaren teşkilatlı bir toplum olarak devletler kurmuş ve dünyada etkin bir şekilde siyasi rolünü oynamıştır. Dünya medeniyetine çok erken dönemlerden itibaren katkı sunan Türk Milleti, ne yazık ki bu oranda dünya tarihinde yerini alamadığı gibi, kendi çocuklarına da bunu anlatamamıştır. Çünkü tarih yazıcılığı Cumhuriyetin kuruluş yıllarına kadar yeterince gelişmediği ve gerçekleşemediği için oryantalist tarihçilerin bize sundukları pencereden tarih algılanmış ve Türk toplumuna da bu şekilde sunulmuştur. Bu neden ile de Türk Milleti'nin tarihi ya yanlış öğretilmiş ya unutulmuş ya da görmemezlikten gelinmiştir. 20. yüzyılın başına kadar dünyada eşi görülmemiş bir hale düşmüş, türlü tahrif ve inkâr ile karşı karşıya kalmıştır. İslamlaşma sonrası ise; Türk varlığı İslam âlemi içinde erimiş, kendi

benliğini yitirmiştir. Bu yüzden yarattığı medeniyet eserleri, Arap, Fars ve Bizans'a mal edilir olmuş, Türk sözü, "kaba, avam" anlamında kullanılarak, akılla izah edilemez bir aşağılığa duygusuna saplanılmıştır (Baykal, 1971: 535). Çok eski tarihlere kadar tarih yapan ve azda olsa yazan Türk Milleti, içine saplandığı bu durumdan dolayı milli tarih şuurunu oluşturamamıştır. Atatürk, bu durumu şu şekilde dile getirmiştir: "Biz henüz şimdiye kadar gerçek, bilimsel, müspet anlamıyla milli bir devir yaşamadık, dolayısı ile milli bir tarihe malik olmadık." (Ercan, 1985: 15).

Gerçekten de 19. yüzyılda Batılı fikir adamlarının etkisi ile Türk aydınları, harekete geçmiş ve milli tarih şuurunu oluşturulması için bir çalışma başlatılmıştır. Ancak başını Namık Kemal'in çektiği bu aydınlar, "Osmanlı Milleti" yaratmak gayesi gütmüşler ve temeline İslam'ı koymuşlardır. Namık Kemal, batı romantizminden ilham alınan "kahramanlar kültü" gereğince, Fatih Sultan Mehmet ve Yavuz Sultan Selim gibi Osmanlı padişahlarını yüceltirken, İslamcılığın gereği, onları Selahaddin Eyyubi ve Emir Nevruz gibi İslam büyüklerinden ayırmamıştır. Ancak bu hayalin gerçekleşmeyeceği, II. Meşrutiyet'ten sonra anlaşılmıştır (Kuran, 1968: 15). Bu tarihten sonra batılı Türkologların İslam öncesi Türk tarihi üzerinde yaptıkları araştırmalar, Türkçeye çevrilmeye başlanmıştır (Ercan, 1985: 17). Fakat yapılan bu çeviriler, yeteri düzeyde milli tarih şuurunu oluşmasında katkı sağlayamamıştır. Balkan harbi sonrası ise yeni bir tarih görüşü oluşmaya başlamıştır. Bu görüş neticesinde Türk tarihçiliği, ilk defa Türklerin İslam öncesi tarihleri ile de ilgilenmeye başlamış, Avrupa ortalarından Çin sınırına kadar, bir mekân algısı gelişmiş ve Türk aydınlarında önemli bir heyecan yaratmıştır (Kuran, 1968: 15-16).

1. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kurulması ile Birlikte Yapılan Çalışmalar

Atatürk, bütün bu tecrübeleri yaşayarak, Cumhuriyetin kuruluş yıllarına geldiği zaman, "milli tarihimiz neden ibaret, milli özelliklerimiz ve milli karakterimiz nedir, kültürümüz ve milliyetimizin esasları nelerdir?" Sorularına cevap aramıştır. Ancak şunu da iyi biliyordu ki bu sorulara, Osmanlı, İslam ya da oryantalistlerin gözüyle cevap bulunamazdı (Kodaman, 1982: 126).

Diğer yandan Atatürk'ün cevap aradığı sorular, dünyada o dönemde oluşan yanlış kanaatlerle de ilgili idi. Örneğin;

- 1- Türklerin bir aşiret olarak, bir imparatorluk kuramayacağını ve bunun başka bir izahının olduğu,
- 2- Türklerin dünya tarihi ve medeniyetindeki rolleri,
- 3- Türkiye'ye medeniyet getirenlerin kimler olduğu gibi soruların gerçek cevaplarını araştırıyordu.(Afetinan, 1939: 244-245)

Yapılması gereken, milli tarih şuuru ve milli kültürü kuvvetlendirerek bir milli heyecan uyandırmaktı. Bu da yabancıların gözüyle ya da onların işaret ettikleri ile olamazdı. Bu bir millet için büyük bir gaflet demektir.(Özer, 1999: 762)

Atatürk, derin bir tarih şuuruna sahip olarak, Türk tarihine derin bir bakış ve tarih önünde yüksek bir sorumluluk duygusunu ortaya koymuştur.(İnalçık, 1963: 6) Türk tarihini bilinen Türk devletlerinin ötesinde, Türk soyunun ve boyunun ortaya çıkışını esas alan Atatürk, Türk çocuklarına milli tarih öğretilmesinin üzerinde durarak, milli tarihin yazılmasını istemiştir.(Hizmetli, 1993: 15-17) Öncelikle Batıdan tarih ile ilgili kitapları getirtmiş (Özçelik, 1996: 603), onları inceletmiş ve doğru tarih yazımı ile ilgili çalışmalar yaptırmıştır.

Atatürk bu çerçevede, “herhangi bir tarihi elinize aldığımız zaman, onun gerçeğe uygun olup olmadığına güven duymak için dayandığı kaynak ve belgeler araştırılır; Bizim şimdiye kadar doğru bir milli tarihe sahip olmayışımızın sebebi; gerçek olayların belgelere dayanmaktan ziyade ya bir takım meddahların veya bir takım kendini beğenenlerin gerçek ve mantıktan uzak sözlerinden başka kaynak bulunmaması talihsizliğidir”(Kocatürk, 2005: 271) diyerek; tarih yazıcılığında bilimsel olmanın gereği üzerinde durmuş ve bu şekilde ancak tarih yazılabileceğini belirtmiştir; Hatta Atatürk, “sonradan uydurma bir eser meydana getirerek ertesi gün pişman olmaktansa, hiçbir eser meydana getirmemek beceriksizliğini itiraf etmek daha iyidir.” (Kocatürk, 2005: 271) demiş ve yazılacak tarih kitaplarının titizlikle hazırlanmasını istemiş, hatalı hazırlanan kitaplara da müdahale ederek bilimsel eserlerin ortaya çıkması için elinden geleni yapmıştır.

Atatürk, “ben gelip geçici bir insanım, bir gün öleceğim. Büyüklüğüne ve üstün yeteneklerine inandığım Türk Ulusu’nun gerçek tarihinin yazılmasını sağlığımda görmek istiyorum.” (Kocatürk, 2005: 282) demiştir. 1923 sonrası bu çerçevede tarih yazıcılığını teşvik eden Atatürk, milletin yeniden tarif edilmesini, ona kendine güven duygusunun verilmesini, onda vatan anlayışının oluşturulmasını ve milli şuurun inşası için uğraşılmasını istemiştir (Özçelik, 1996: 601). Bu dönem de milleti yaratan ve yaşatan en mühim vesilelerden biri olan milli tarih şuru olduğunun, milletlerin dünya yüzünde değerlerinin milli tarihlerine verilen değer ölçüsünde kazanacağı düşüncesiyle, bu konuda yapılan çalışmalara üst düzeyde katkı sunulmuş ve çok önemli ivme kazandırılmıştır. Milli tarih, boyunduruk altındaki milletlere ölümsüz bir kuvvet, birlik ve enerji kaynağı olmuştur. Diğer taraftan öz milli kültürlerinin, hudutsuz gelişme imkânına kavuşması sonucunu doğurmuştur (İnalcık, 1963: 7).

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nde, bir Türklük şuru yaratılması için büyük mücadele verilmiş, Osmanlı’daki ümmet fikri yerine millet olmanın önemi kavratılmaya çalışılmıştır (İzgi, 1987: 136). Atatürk, “biz milliyet fikirlerini tatbikte çok gecikmiş ve çok ilgisizlik göstermiş bir milletiz. Bunun zararlarını fazla faaliyet ile gidermeye çalışmalıyız.” demiş ve sözlerinin ilerleyen kısımlarında dünyanın bize saygı göstermesini istiyorsak, ilk önce biz kendi benliğimize ve milliyetimize bu saygıyı, hissi, fikir ve fiili olarak bütün davranış ve hareketlerimizle gösterelim.”(İzgi, 1987: 136-137) sözleri ile aidiyet kavramında bilincin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymuştur.

Atatürk, imparatorluktan ayrılan diğer milletler gibi Türk Milleti’nin de var olacağını, hayat hakkının bulunduğunu, çünkü onunda uzun bir milli varlığı, bir medeniyeti, unutulmuş bir milli tarihi olduğunu ve dünya medeniyetinin düşmanı değil dostu olduğunu söylemiştir (İnalcık, 1963: 8).

Atatürk, Türk Milleti’nin vatanını tanımlarken de; Asya’nın batısında Avrupa’nın doğusunda olmak üzere kara ve deniz sınırları ile ayırt edilmiş yurttan yaşarlar (Afetinan, 2000: 29) diyerek oryantalistler tarafından bizlere öğretilen Orta Asya kavramının çok ötesinde Türklerin fiili olarak yaşadıkları ve önemli oranda kendilerine vatan yaptıkları toprakları ifade ederek, burada

yaşayan insanların ülkelerine sahip çıkmasını da işaret etmiştir. Diğer yandan Atatürk, tarih yazımı konusunda şu hususlar üzerinde durulmasını istemiştir.

1- Türkler'in İslamiyet sonrasındaki tarihleri bir hayli araştırılmış ve okutulmuş olmasına rağmen, daha önceki devirlerin tarihi karanlıkta kalmıştır. Ağırlık bu çağlar üzerinde olmalıdır.

2- Türkler'in medeniyete katkılarını Batı inkâr etmiş, Türklerin imajını daha çok savaşçı ve hatta "barbar" olarak işlemiştir. İlk medeniyetlerde; Sümer, Elam, Etrüsk gibi, İslam medeniyetinde; Samilik ve Hint Avrupa, kavramlarına pay verilmiş, Türkler yok sayılmıştır. Bu nede ile Türklerin o çağlardaki medeniyete katkıları ve rolleri unutulmamalıdır.

3- Türkler'in anayurdunun Orta Asya olduğu ve o coğrafyada bugünde Türklerin yaşamaya devam ettiği anlatılmalıdır.

4- Türkler'in irki yapıları ve özellikleri üzerinde durulmalıdır (Türkkan, 2002: 409)

ifadeleri üzerinde durmakla kalmamış, sonraki tarih çalışmalarında bunu uygulamaya geçirmiştir.

Atatürk, "Büyük devletler kuran ecdadımız büyük ve şümulü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, bulmak, incelemek Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur." (Afetinan, 1971: 110) ifadesi ile Türkler ile ilgili bilinmeyenlerin araştırılmasının üzerinde durmuştur.

Türk tarihi ile alakalı o döneme kadar yazılan makale ve kitaplarda derin iftiralar bulunmakta idi. Bunlar özetle;

- 1- Türkler sarı ırka mensuptur,
- 2- İkinci sınıftır,
- 3- Türkler medeni kabiliyetten yoksundur,
- 4- Türkler'in yaşadığı Anadolu onlara ait değildir (Süslü, 2006: 230-231).

Bu iftiralar 17 Haziran 1919'da Fransa Başbakanı Clemenso tarafından da şu şekilde dile getirilmiştir: "Türklerin faziletleri arasında yabancı milletleri yönetme yeteneği olduğu kanısında değiliz. Tarih bize Türklerin birçok başarıları yanında, türlü kusurlarını da göstermektedir. Onların saldırısına uğramış ve kurtulmuş milletlerin medeniyet ve kültür seviyesi düşmüş ve bu milletler geri kalmışlardır. Hiçbir örnek gösterilemez ki, Türk egemenliğinin kalkması ile bayındırlık artmış, kültür seviyesi

yükselmemiş olsun, ister Avrupa Hıristiyanları, ister Suriye, Arabistan ve Afrika Müslümanları olsun, Türk ele geçirdiği her yere yıkım getirmiş, savaşta kazandığını barış zamanında geliştirememiştir.” (Özçelik, 1999: 187).

Paris Barış Konferansı'ndan önce bu sözleri ifade eden İtilaf Devletleri konferans devam ederken Türk topraklarını paylaşmaya başlamışlar, Türklerin Asyalı bir sürü olduklarını ifade ederek tarihlerinde hiçbir uygarlık varlığı gösteremediklerini, Trakya'da, İstanbul'da hatta Anadolu'nun birçok bölgelerinde bile, azınlıkta olduklarını ileri sürmüşlerdir. Bu görüş yüzyıllar boyunca Türklerle birlikte yaşamış Türk olmayan Hıristiyan ve hatta Müslüman topluluklarca da desteklenmiştir.

Paris Barış Konferansı hizmetinde kimi tarihçiler ve yazarlarda aynı görüşü, tarih adına haklı göstermeye koyulmuşlardır. Böylece Türk Milleti, tarihin siyasal tutkularına dayanan seviyesiz ithamlarla vatanını, egemenliğini ve onurunu yitirmeye mahkûm edilmiş idi (Karal, 1965: 72).

Atatürk bütün bu iftiralara karşı, Türkleri bütün dünyaya geri bir millet olarak tanıtan görüşlerin bizim içimize de girdiğini ifade ederek, dört yüz çadırılık göçebe bir kabileden bir imparatorluk ve millet tarihini başlatmak suretiyle imparatorluk zamanında yanlış bir görüşün olduğunu, bu nedenle öncelikle millete, tarihini, soylu bir millete mensup olduğunu, bütün uygarlıkların anası olan ileri bir milletin çocukları olduğunu öğretmeliyiz.” diyerek Türk Milleti'nin içinde bulunduğu durumdan kurtulmasının yolunun milli tarih şuuru olduğunu bu şekilde dile getirmiştir.(Kocatürk, 2005: 281) Yine Türk Milleti'nin bu konudaki yeterliğini anlatmak için: “Türk çocuklarında yetenek, her milletinkinden üstündür, Türk yetenek ve kudretini tarihteki başarıları meydana çıktıkça, büsbütün Türk çocukları kendileri için gereken atılım kaynağını o tarihte bulabileceklerdir. Bu tarihten Türk çocukları bağımsızlık kazanacaklar, o büyük başarıları düşünecekler, harikalar yaratan adamları öğrenecekler, kendilerinin de aynı kandan olduklarını düşünerek kimseye boyun eğmeyeceklerdir” demiştir (Kocatürk, 2005: 282).

Dünya Tarihi gösteriyor ki; hiçbir devir, hatta hiçbir nesil kendi görüş ve anlayışı ile kendisine yeni bir tarih tablosu çizmekten, başka bir deyimle, yeni bir “Tarihi Şuurlaşma”, ortamına müstağni kalamıyor. Bilhassa siyasi değişmeler ve yeni sosyal şekillenmeler demek olan inkılâp devirleri ve

nesilleri bunu daha kuvvetli hissetmişlerdir. Çünkü milletler böyle zamanlarda, varlıklarını korumak, kudretlerini geliştirmek ve manevi kıymetlerine dayanarak geleceğe emniyetle yürümek için kendilerini yeniden daha derin tanımak ve anlamak ihtiyacını duyarlar (Demircioğlu, 1971: 453).

Atatürk, milletlerin yapısında ortak mazi ve birlikte yaşama arzusunun önemli bir yer tuttuğu ve hatta millet hayatında yegâne birleştirici unsur olarak gördüğü bu iki kavramı her fırsatta ön plana çıkarmıştır. Bilindiği gibi ortak mazi, yaşanmış tarihi ifade eder ve milli tarih şuurunu ön görür. Milli şuur tarih ile besleneceğine ve kültürel bir takım yanlış ve haksız yayın ve yorumların önüne geçilmesi de bu yolla engelleneceğine göre, milli şuur canlı tutmanın en önemli yolu tarih üzerinde çalışma yapan ve öğretenlerin görevi olarak algılanmalı ve buna göre hareket edilmelidir (Özçelik, 1999: 194).

Bu nedenlerden dolayı Cumhuriyeti kuranlar gerekli hassasiyeti göstermişler ve doğru tarihin yazılıp öğretilmesi konusunda önemli bir duruş sergilemişlerdir.

Bu çerçevede Atatürk'ün tarihten daima ilham aldığını ve herhangi bir meseleyi ele alırken onu tarihin ışığı altında mütalaa ettiğini görmek mümkündür.(Akurgal, 1956: 571) Atatürk'ün; benliği sarsılmış, kendi kendine itimadı kaybolmuş, Türk Milleti'nin benliğini yeniden kazandırması, onun şerefli bir maziye ve büyük hasletlere sahip olduğunu yeniden hatırlatması gerekiyordu (Akurgal, 1956: 579). Bu itibarla Türklerin geçmişten günümüze kültür ve medeniyet dünyamıza katkıları ve yetiştirdiği büyük şahsiyetler ortaya çıkacak, böylece dünyada yanlış algı değişecek, Türklerin zengin ve şerefli bir geçmişe sahip olduğu tespit edilecek, Türk çocuğu da bununla gurur duyacaktır. Bu durum Türk Milleti arasındaki mili birliği kuvvetlendirecektir. Bu şekilde milli tarih şuur ve milli kültür kuvvetlenecek, milli tarihini iyi bilen her yönüyle yetişmiş bireyler ortaya çıkacaktır (Saray, 1984: 1-2, 5).

Yeni nesil Atatürk'ün ifadesiyle daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.(Afetinan, 1939: 245) Bu anlayışla Cumhuriyetin kuruluş yıllarında ciddi çalışmalar yapılmış, tarih ilminin laf olsun diye mütalaa eden sözlere karşı duran Atatürk, olayların olduğu gibi gerçeğe uygun anlatılmasını ve yazılmasını teşvik etmiş, tarih yazıcılığının da siyasi,

iktisadi, medeni ve sair şekilde ayrılarak konusunda uzman kişiler tarafından yazılması üzerinde durmuştur (Uzunçarşılı, 1939: 349-352). Bu yöntem neticesinde ortaya çıkarılan tarih ile milli şahsiyetin yetişmesi amaçlanmış, milli ideallerin yanında insanlık idealinin de görülmesi hedeflenmiştir (Çambel, 1939: 270).

Atatürk'ün tarihin yazım ve anlatımının önemi konusunda titizliği, Türk Tarihi'nin doğru bir şekilde yazılmaya başlanmasına neden olduğu gibi Türk Milleti'nde de milli tarih şuuru oluşmasında önemli rol oynamıştır. Atatürk'ün bu çalışmalara verdiği katkıdan hareketle, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından takdim edilen fahri müderrislik payesinin, Atatürk tarafından tarih alanında olmasının istenmesi de önemli bir ayrıntıdır (Günaltay, 1939: 273-274).

Atatürk'ün ifadesiyle, büyük devletler kuran ecdadımızın büyük ve şümüllü medeniyetler ortaya çıkardığının bilindiği, bunu tetkik edip ortaya çıkarmanı, Türklüğe ve cihana bildirmenin bir borç olduğu (Orhonlu, 1967: 28) bilinci ile Cumhuriyetin kuruluş yıllarında bu çalışmalara destek vermiş, hatta bizzat bu çalışmalarda yer almıştır.

1931'de kurulan Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti Başkanı Tevfik Bıyıklıoğlu'na Atatürk tarafında yazılan mektupta, bu hassasiyet şu şekilde dile getirilmişti: "Tarih yazmak için tutulan yolun mantıki ve bilhassa ilmi olması şarttır. Bu münasebetle yüksek heyetinizin reisi bulunan zatı âlinize hatırlatırım ki yenedünya ufuklarına açacağınız yeni tarih semasında dikkatli olunuz. Sümmet tedarik bir eser vücuda getirerek ferdasında nadim olmaktansa hiçbir eser vücuda getirememe aczini itiraf etmek evladır. İlim sahasında vesveseli olmak, miskin, müesseselerin mezunlarına inanmaktan evladır." (Orhonlu, 1967: 30) diyerek, tarih yazıcılığının aceleye getirilmemesi, ilmi olması konusundaki hassasiyeti hatırlatmıştır. Atatürk Türk Tarih Kurumu'ndan yurdumuzun en eski medeniyetlerini meydana çıkarmak, bu suret ile bugünkü Türkiye halkını ve umumiyetle Türk Milleti'nin tarih boyunca birbirleri ile ilgisini tesis ederek, umumi Türk tarihi ve medeniyetini, yeni ilmi araştırmalara göre insicamlı bir şekilde yazabilmesini istemiştir (Afetinan, 1959: 195). Atatürk, bu çalışmalar yapılırken Türklüğün esas olduğunu ve bunun tarih içerisinde araştırılması gerektiğini, Türklüğü bütün soyluluğu ile tanımak, tanıtmak gerektiğini ve

milli benliđi bilmeyen milletlerin, bařak milletlerin avı durumuna dűŖeceđini ifade etmiřtir (Kocatűrk, 2005: 301-308).

Atatűrk'űn bu yaklařımı, Tűrk Milleti'nde milli řuuru oluřturmuř ve altı yedi asırlık Osmanlı Tűrklűđű, Selçuklu Tűrklűđű ve ondan ۆte bűyűk Tűrk devirlerinin (Afetinan, 1959: 93) anlařılması ve ۆđretilmesini műmkűn olmuř, oryantalist tarihçilerin bakıř açısı ve sunumundan kurtararak tarih yazımı ve ۆđretimine milli bir eksen kazandırmıřtır. Tűrk Milleti oluřan bu řuurla, Tűrkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kısa sűre içerisinde dűnyada saygın bir konuma yűkseltmiřtir. Bۆlgesinde bir gűç haline dۆnűřen Tűrkiye Cumhuriyeti, bűtűn dűnyada takip edilen ۆrnek alınan ve saygı duyulan bir devlet olmuřtur.

Sonuç

Tűrkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu ve Tűrk Milleti'nin Kurtarıcısı Yűce Atatűrk'űn ifadesi ile "Tűrk Milleti eski ve řerefli bir millet olarak dűnya medeniyetine ciddi oranda katkı sunmasına" rađmen son yűzyıllarda, kendisini gizlemiş ve gederek tarih sahnesinden silinen, ařađılanan ve hor gۆrűlen bir millet haline dۆnűřműřtir.

Bir milletin kendini tanınması, kendine gűvenmesi, dűnya milletleri içerisinde saygın bir yere sahip olması için ۆncelikle kendi tarihini dođru ve iyi ۆđrenmesi gerekmektedir. Tarihini dođru ۆđrenmeyen toplumlarda milli tarih bilinci oluřamadıđı için milli řahsiyetlerde yetiřemez.

Tűrkiye Cumhuriyeti kurulana kadar maalesef bu durum gۆrűlememiř, inanç ۆzerinden yeni bir řahsiyet kazanılması hevesiyle, milliyetten uzaklařılarak Arap ve Fars hegemonyasının altında ezilinmiřtir. Cumhuriyetin kuruluř yıllarında gۆsterilen ۆstűn gayretle Tűrk Milleti yeniden canlanmıř, kendine gelmiř, kendini tanımıř, kendine gűvenmeye bařlamıř ve dűnyadaki devletlerarasında saygın bir konuma yűkselmiřtir. Ancak Atatűrk sonrası bu durum devam ettirilemediđi gibi bugűn bile "milli tarih" denilince bilimsel olmayacađı yۆnűnde gۆrűřler ileri sűrűlmekte, oryantalist bakıř açısı ile yaklařılmakta, dahası tıpkı geçmiřte olduđu gibi bugűnde oryantalist tarihçilerden alıntılar yaparak Tűrk Milleti'ne kalıplařmıř cűmlelerle tarih yazılmaya ve anlatılmaya çalıřılmaktadır. Unutulmamalıdır ki, milli tarih algısı ve milli tarih yazımı pekālâ bilimsel ve

akademik kriterlere göre yazılabilir ve bu şekilde sunulabilir. Bunun tersini iddia edenlerin kaygısı, bilim ya da akademik ölçüler değil oryantalist tarihçilik hastalığı olup, biz daha iyisini yapamayız kompleksi veya milliliğin inanç ile bir arada olamayacağı algısıdır. Oysa asıl bilimsel tarihçilik için bundan mutlaka kurtulmak gerekmektedir.

Kaynakça

- Afetinan, A. (1939),“Atatürk ve Tarih Tezi”, *Belleten*, Cilt: III, Sayı:10.
- Afetinan, A. (1971), *Mustafa Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım*, İstanbul.
- Afetinan, A. (2000), *Medeni Bilgiler ve Mustafa Kemal Atatürk'ün El Yazmaları*, Ankara.
- Afetinan, A. (1959), *Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler*, Ankara.
- Akurgal, E. (1956), “Tarih İlmi ve Atatürk”, *Belleten*, Cilt: XX, Sayı: 80.
- Baykal, B. S. (1971), “Atatürk ve Tarih”, *Belleten*, Cilt: XXXV, Sayı: 140.
- Çambel, H. C. (1939), “Atatürk ve Tarih”, *Belleten*, Cilt: III, Sayı: 10.
- Demircioğlu, H. (1971), “Tarih, Biz ve Atatürk”, *Belleten*, Cilt: XXXVII, Sayı: 139.
- Ercan, Y. (1988), “Atatürk ve Tarih”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: XXI, Sayı: 6.
- Günaltay, Ş. (1939), “Atatürk'ün Tarihçiliği ve Fahri Profesörlüğü Hakkında bir Hatıra”, *Belleten*, Cilt: III, Sayı: 10.
- Hizmetli, S. (1993), “Atatürk ve Tarih”, *Askeri Tarih Bülteni*, Cilt: XVIII, Sayı: 35.
- İnalçık, H. (1963), “Türk Tarihi ve Atatürk'te Tarih Şuuru”, *Türk Kültürü Dergisi*, Sayı: 27.
- İzgi, Ö. (1987), “Atatürk'ün Tarih İlmi Hakkındaki Düşünceleri”, *A.A.M.D.*, Cilt: IV, Sayı: 10.
- Karal, E. Z. (1965), “Atatürk ve Tarih”, *Türk Dili Dergisi*, Cilt: XV, Sayı: 170.
- Kocatürk, U. (2005), *Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri*, Ankara.
- Kodaman, B. (1982), “Atatürk Milli Kültür ve Tarih”, *Atatürk ve Kültür*,
- Kuran, E. (1968), “Milli Tarih Görüşümüz”, *Türk Kültürü Dergisi*, Yıl: 8, Sayı: 85.
- Orhonlu, C. (1967) “Atatürk ve Tarih Görüşü”, *Türk Kültürü Dergisi*, Sayı: 61.

- Özçelik, A. (1996), "Atatürk ve Tarih Şuuru", *A.A.M.D.*, Cilt: XII, Sayı: 35.
- Özçelik, İ. (1999), "Atatürk, Cumhuriyet ve Tarih Şuuru", *Erdem Dergisi*, Cilt: XI, Sayı: 31.
- Özer, S. (1999), "Atatürk ve Türk Tarihi", *A. A. M.D.*, Cilt: XV, Sayı: 44.
- Saray, M. (1984), "Atatürk ve Türk Tarihi", *Türk Kültürü Dergisi*, Sayı: 249.
- Süslü, A. (2006), "Atatürk ve Tarih", *Makaleler I*, (Yay. Haz. Semih Yalçın-Mustafa Ekincikli), Ankara.
- Türkkan, R. O. (2002), "Türk Tarih Tezleri", *Türkler Ansiklopedisi*, Cilt: I.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1939), "Türk Tarihi Yazılırken", *Belleten*, Cilt: III, Sayı: 10.